

Kosten

Roemenië

Op deze pagina vindt u informatie over gerechtelijke kosten in Roemenië.

Regelgeving inzake vergoedingen voor beoefenaars van juridische beroepen
Advocaten
Algemeen

De **tarieven van advocaten zijn variabel** en worden vastgesteld op basis van de moeilijkheidsgraad, omvang en duur van de zaak. **De hoogte van de tarieven** is vrij overeen te komen tussen de advocaat en de cliënt, op voorwaarde dat de tarieven binnen de marges blijven die zijn vastgesteld in de wet en in het statuut van de beroepsgroep.

De hoogte van de te betalen tarieven kan gebaseerd zijn op:

een uurtarief op basis van het aantal gewerkte uren;

een vast bedrag;

een bedrag dat afhankelijk is van een geslaagd resultaat: naast een vast bedrag kan de advocaat eisen dat er een aanvullend, vast of variabel bedrag wordt betaald als de procedure gunstig verloopt voor diens cliënt (het is echter ten strengste verboden het tarief van de advocaat uitsluitend te baseren op het resultaat van de procedure);

zowel uurtarieven als vaste vergoedingen, ongeacht het behaalde resultaat.

Het is vrijwel onmogelijk een raming van de tarieven te geven omdat deze informatie alleen verkregen kan worden nadat de zaak is voorgelegd aan een jurist, die de tarieven vervolgens inschat met inachtneming van alle noodzakelijke aan de zaak gerelateerde aspecten en vooral de werklast, de waarde van het voorwerp van het geschil en de aard van de procederende partij.

Gerechtsdeurwaarders
Algemeen

De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van de activiteiten die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging op grond van een gerechtelijk vonnis of een uitvoeringsbevel overeenkomstig de wet. De lijst van vergoedingen is vastgesteld door het **ministerie van Justitie**, in samenwerking met de **Nationale Unie van gerechtsdeurwaarders**. De gerechtsdeurwaarder wordt betaald door de partij die om de uitvoering van een bepaalde procedure verzoekt. Over het algemeen worden gerechtsdeurwaarders betaald voor elke afzonderlijke uitvoeringshandeling.

Bij de executie van vorderingen in de vorm van geldbedragen zijn de maximumvergoedingen als volgt:

Voor vorderingen tot en met RON 50 000	De maximumvergoeding is 10% van de waarde van de vordering (als de waarde van de vordering bijvoorbeeld 40 000 RON is, mag de vergoeding niet hoger dan 400 RON (100 EUR) zijn.
Voor vorderingen van 50 000 RON tot en met 80 000 RON	De maximumvergoeding is een vast bedrag van 5 000 RON plus 3% van het bedrag waarmee de vordering 50 000 RON overschrijdt.
Voor vorderingen van 80 000 RON tot en met 100 000 RON	De maximumvergoeding is een vast bedrag van 5 900 RON plus 2% van het bedrag waarmee de vordering 80 000 RON overschrijdt.
Voor vorderingen hoger dan 100 000 RON	De maximumvergoeding is een vast bedrag van 6 300 RON plus 1% van het bedrag waarmee de vordering 100 000 RON overschrijdt.

Gedetailleerde informatie over de minimum- en maximumvergoedingen, afhankelijk van het type uitvoeringshandeling
Tarieven die in rekening worden gebracht voorafgaand aan de uitspraak (voor het indienen van de vordering)

Betekening en kennisgeving van proceshandelingen	RON 20 (EUR 5) tot RON 400 (EUR 100).
Vaststelling van feitelijke situaties en opmaken van een boedelbeschrijving (artikel 239 van het Roemeense Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)	RON 100 (EUR 25) tot RON 2 200 (EUR 550) als de schuldenaar een natuurlijke persoon is of RON 5 200 (EUR 1 300) als de schuldenaar een rechtspersoon is.
Proces-verbaal van offerte	RON 50 (EUR 12,5) tot RON 350 (EUR 87,5).
Confiscatie	10% van de actuele waarde
Conservatoir beslag	RON 100 (EUR 25) tot RON 1 200 (EUR 300) als de schuldenaar een natuurlijke persoon is of RON 2 200 (EUR 550) als de schuldenaar een rechtspersoon is.
Juridisch advies over de opstelling van executiedocumenten	RON 20 (EUR 5) tot 200 (EUR 50).

Tarieven die in rekening worden gebracht gedurende de procedure

Derdenbeslag	60 RON (15 EUR) is de minimumvergoeding voor een vordering tot 1 000 RON (250 EUR) 60 RON plus 2% van het bedrag waarmee de vordering 1 000 RON overschrijdt, in geval van vorderingen van hoger dan 1 000 RON	Voor een vordering tot RON 50 000 (EUR 12 500) mag het tarief maximaal 10% van de waarde van de vordering bedragen; voor een vordering van RON 50 001 tot en met RON 80 000 (EUR 20 000) bedraagt het tarief 3% van de waarde van de vordering; voor een vordering van RON 80 001 tot en met RON 100 000 (EUR 25 000) bedraagt het tarief 2% van de waarde van de vordering; en voor een vordering van een bedrag van meer dan RON 100 000 bedraagt het tarief 1% van de waarde van de vordering.
Protest vanwege het niet-betalen van wissels, promesses of cheques	Een minimumtarief van RON 150 (EUR 37,5)	Een maximum van RON 400 (EUR 100).

Gerechtelijke bewaring	Een minimumtarief van RON 100 (EUR 25)	Een maximum van RON 1 200 (EUR 300) als de schuldenaar een natuurlijke persoon is of RON 2 200 (EUR 550) als de schuldenaar een rechtspersoon is.
------------------------	--	---

Tarieven die in rekening worden gebracht na de procedure (nadat de rechter uitspraak heeft gedaan)

Verlenen van de voogdij over een minderjarige of vaststellen van de verblijfplaats van een minderjarige	RON 50 (ca. EUR 12,5) tot RON 1 000 (EUR 250).
Omgangsrecht van minderjarigen	RON 50 (ca. EUR 12,5) tot RON 500 (EUR 125).

Waar het de invordering van schulden betreft

Innen van schulden/vorderingen door middel van gerechtelijke actie /executieverkoop van roerende zaken	Minimumvergoedingen 60 RON (15 EUR) voor vorderingen tot 1 000 RON (250 EUR) 60 RON plus 2% van het bedrag waarmee de vordering 1 000 RON overschrijdt, in geval van vorderingen van hoger dan 1 000 RON	Maximumtarieven Tot 10% voor een vordering van ten hoogste RON 50 000 (EUR 12 500); 3% voor een vordering van RON 50 001 tot en met RON 80 000 (EUR 20 000); 2% voor een vordering van RON 80 001 tot en met RON 100 000 (EUR 25 000); en 1% voor bedragen hoger dan RON 100 000.
Innen van schulden/vorderingen door middel van gerechtelijke actie /executieverkoop van onroerende zaken	Minimumtarieven 150 RON (37,50 EUR) voor vorderingen tot 1 000 RON (250 EUR) 150 RON (37,50 EUR) plus 2% van het bedrag waarmee de vordering 1 000 RON overschrijdt, in geval van vorderingen van hoger dan 1 000 RON	Maximumtarieven Tot 10% voor een vordering van ten hoogste RON 50 000 (EUR 12 500); 3% voor een vordering van RON 50 001 tot en met RON 80 000 (EUR 20 000); 2% voor een vordering van RON 80 001 tot en met RON 100 000 (EUR 25 000); en 1% voor bedragen hoger dan RON 100 000.

Deskundigen

De vergoedingen die door gerechtelijke technische deskundigen in rekening worden gebracht zijn variabel. De vergoeding voor een gerechtelijke technische beoordeling wordt vastgesteld door het orgaan dat opdracht tot de beoordeling geeft, rekening houdend met de complexiteit van de beoordeling, het volume van de te verrichten werkzaamheden en de professionele of wetenschappelijke kwalificaties van de gerechtelijke technische deskundige.

gerechtelijke technische beoordelingen worden uitgevoerd in opdracht van rechtbanken, instanties die strafbare feiten vervolgen en andere instanties die belast zijn met het vaststellen van de feiten of omstandigheden van een zaak, door middel van de benoeming van door het ministerie van Justitie erkende gerechtelijke technische deskundigen;

de belanghebbende partij heeft het recht om te verzoeken dat de beoordeling door de benoemde gerechtelijke technische deskundige wordt uitgevoerd samen met, als adviseur van de belanghebbende partij, een gerechtelijke technische deskundige of specialist die door de belanghebbende partij is voorgesteld en wordt betaald en waarmee het gerechtelijke orgaan dat opdracht tot de beoordeling heeft gegeven, heeft ingestemd. De vergoeding van de benoemde gerechtelijke technische deskundige wordt onderling vastgesteld door de belanghebbende partij en de deskundige, op basis van de contractuele relaties die tussen hen bestaan, en wordt betaald door de partij die deze deskundige heeft benoemd.

Vaste kosten

Vaste kosten voor procederende partijen in civiele procedures

Vaste kosten van het aanhangig maken van een zaak: gerechtskosten en het zegelrecht

Vorderingen die aanhangig worden gemaakt en waarover gerechtskosten verschuldigd zijn, moeten worden voorzien van het gerechtelijk zegel.

Gerechtskosten

De **gerechtskosten** kunnen uiteenlopen van ca. EUR 0,5 tot meer dan EUR 1 500.

Voor **in geldswaarden uit te drukken vorderingen** (bijv. van toepassing op alimentatiezaken, handelsrechtelijke zaken) variëren de gerechtskosten afhankelijk van de hoogte van de vordering:

Waarde van de vordering	Bedrag van de gerechtskosten
Tot/met RON 39	RON 2
RON 39,01 - RON 388	RON 2 plus 10% van het bedrag waarmee de waarde van de vordering het bedrag van RON 39 overschrijdt
RON 388,01 - RON 3 879	RON 37 plus 8% van het bedrag waarmee de waarde van de vordering het bedrag van RON 388 overschrijdt
RON 3 879,01 - RON 19 395,00	RON 316 plus 6% van het bedrag waarmee de waarde van de vordering het bedrag van RON 3 879 overschrijdt
RON 19 395,01 - RON 38 790,00	RON 1 247 plus 4% van het bedrag waarmee de waarde van de vordering het bedrag van RON 19 395 overschrijdt
RON 38 790,01 - RON 193 948,00	RON 2 023 plus 2% van het bedrag waarmee de waarde van de vordering het bedrag van RON 38 790 overschrijdt
Hoger dan RON 193 948,00	RON 5 126 plus 1% van het bedrag waarmee de waarde van de vordering het bedrag van RON 193 948 overschrijdt

Voor vorderingen met betrekking tot **familierecht** zijn de gerechtskosten:

Voor echtscheiding als gevolg van verslechtering van de gezinsbanden of echtscheiding met wederzijdse instemming (Roemeens Wetboek van Familierecht artikel 38, lid 1 en 2)	RON 39 (EUR 10)
Voor echtscheiding als gevolg van het feit dat een van beide partners zijn of haar gezinsgerelateerde verplichtingen door ernstige ziekte niet langer kan nakomen (Roemeens Wetboek van Familierecht artikel 38, lid 3) en echtscheiding veroorzaakt door het feit dat een partner een erg laag inkomen (lager dan het landelijke bruto minimumloon) of geen inkomen heeft	RON 8 (EUR 2)
	RON 6 (EUR 2,5)

Voor voogdij over de kinderen, voor het vaststellen van de woonplaats van het minderjarige kind, voor de erkenning van kinderen teneinde de naam van de ouder te mogen voeren

Zegelrecht (ca. EUR 1) - loopt uiteen van RON 1,5 tot RON 5

Rechterlijke uitspraken - kosten van de uitspraak (ca. EUR 1)

Rechterlijke uitspraken, dagvaardingen en kennisgevingen worden **gratis** afgegeven aan de partijen, getuigen, deskundigen of andere personen of instellingen die betrokken zijn bij het proces.

Voor het raadplegen of kopiëren van documenten uit het dossier van de rechtbank en van certificaten van de griffie moet betaald worden (maximaal RON 4).

De kosten van het verkrijgen van een gewaarmerkte beslissing (minder dan EUR 1)

Verzoeken aan de rechtbanken voor afschriften van rechterlijke beslissingen waarvan wordt aangegeven dat deze definitief en onherroepelijk zijn	Voorzien van een stempel met de gerechtskosten voor een bedrag van RON 2
---	--

Overige procedures: vaste kosten

Vergoeding van vertalers of tolken

1. Vergoeding van vertalers of tolken

Dit tarief wordt door de rechter vastgelegd in de uitspraak waarin de tolk of vertaler wordt aangesteld. Het minimumtarief van RON 20 wordt verhoogd: met 50% voor vertalingen van of naar een oosterse taal (Japans, Chinees) of een taal die zelden gebruikt wordt; of voor spoedvertalingen (binnen 24-48 uur); met 100% voor simultaan tolken; of voor dienstverlening in het weekend, tijdens nationale feestdagen of niet-werkdagen, of tussen 22.00 en 6.00 uur.

De exacte tariefniveaus zijn:

Voor beëdigde tolken	RON 23,15 (ca. EUR 6) per uur of, indien van toepassing, voor minder dan een uur (delen van een uur)
Voor vertalingen	RON 33,56 (ca. EUR 8) per pagina

Waar wettelijk vereist wordt er BTW gerekend over deze bedragen.

2. Tarieven voor gerechtsdeurwaarders

De hoogte van de vergoeding hangt af van de hoeveelheid werk die verricht is voor het uitvoeren van de gedwongen executie van een rechterlijke beslissing of een executoriale titel die rechtens is vastgesteld. Er is echter een tariefschaal vastgesteld door het ministerie van Justitie in overleg met de [Roemeense orde van gerechtsdeurwaarders](#). Zie hiervoor het hoofdstuk over Tarieven voor gerechtsdeurwaarders hierboven.

Beroepen

De kosten van een proces in eerste aanleg zijn in wezen vergelijkbaar met de kosten die betaald moeten worden voor een beroepsprocedure, maar bedragen slechts 50% van de kosten van het proces.

Moment in de civiele procedure waarop vaste kosten betaald moeten worden

1. Gerechtskosten

Deze moeten **vooraf worden betaald**, voorafgaand aan de ontvangst, verwerking of afgifte van de desbetreffende stukken of het uitvoeren van de gevraagde dienst. In de praktijk betaalt de verzoeker de door hem of haar geschatte gerechtskosten bij indiening van de vordering. Bij de eerste zitting legt de rechter de te betalen wettelijke gerechtskosten vast en wordt de partij gevraagd een eventueel tekort te betalen.

2. Vergoedingen voor gerechtsdeurwaarders

Onkosten in verband met tenuitvoerlegging moeten vooraf worden betaald door de partij die om de desbetreffende handeling heeft verzocht. De vooruitbetaling van de vergoedingen voor gerechtsdeurwaarders is echter geen voorwaarde voor de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen.

3. Tolkvergoedingen

De partij die om tolkdiensten heeft verzocht moet het door de rechter vastgestelde tarief, de officiële reiskosten of het tarief van de tolk binnen 5 dagen na het vaststellen van het tarief betalen.

4. Vergoeding van deskundigen

Het bedrag dat is vastgesteld als voorlopige vergoeding en het voorschot voor de reiskosten, indien van toepassing, moeten binnen vijf dagen na de benoeming van de gerechtelijke technische deskundige worden betaald door de partij die het verzoek om een beoordeling heeft ingediend, op de speciale rekening die specifiek voor dit doel is geopend door het lokale bureau voor gerechtelijke en boekhoudkundige technische beoordelingen. De rechtbank kan ook besluiten dat deze kosten door beide partijen moeten worden gedragen.

De vergoeding voor een gerechtelijke technische beoordeling wordt vastgesteld door het orgaan dat opdracht tot de beoordeling heeft gegeven, rekening houdend met de complexiteit van de beoordeling, het volume van de te verrichten werkzaamheden en de professionele of wetenschappelijke kwalificaties van de deskundige of specialist.

Vaste kosten in strafrechtelijke procedures

Vaste kosten voor procederende partijen in strafrechtelijke procedures

Er zijn geen vaste kosten voor procederende partijen met betrekking tot strafrechtelijke procedures.

Vaste kosten in grondwettelijke procedures

Vaste kosten voor procederende partijen in grondwettelijke procedures

Er zijn geen vaste kosten voor procederende partijen met betrekking tot grondwettelijke procedures.

Informatie die wettelijke vertegenwoordigers vooraf moeten verstrekken

Rechten en verplichtingen van de partijen

In Roemenië hebben wettelijke vertegenwoordigers **geen directe verplichting** om partijen vooraf te informeren over hun rechten en plichten, de kans van slagen en de met de procedure gemoeide kosten. Krachtens het statuut van de juridische beroepsgroep is de advocaat echter **verplicht** zijn of haar cliënt onverwijld, consciëntieus, correct en vlijtig van informatie te voorzien.

Kosten - rechtsgrondslag

Waar kan ik informatie vinden over procedurekosten in Roemenië?

Informatie waarin de diverse procedurekosten wordt uitgelegd is niet gemakkelijk te verkrijgen, aangezien deze niet gepubliceerd wordt op de websites van openbare instellingen en ook niet in folders wordt genoemd. Informatie kan rechtstreeks worden verkregen van mensen uit het vakgebied of uit de hieronder genoemde wetten inzake gerechtskosten.

Gerechtskosten en zegelrecht zijn geregeld in wet nr. 146/1997 op gerechtskosten en regeringsverordening nr. 32/1995 over zegelrecht.

De vergoedingen van advocaten zijn geregeld door [Wet nr. 188/2000](#) betreffende gerechtsdeurwaarders en Besluit nr. 2550/C van 14 november 2006 tot goedkeuring van de minimum- en maximumvergoedingen voor door gerechtsdeurwaarders verrichte diensten.

vergoedingen van de gerechtelijke technische deskundigen zijn geregeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en in regeringsverordening nr. 2 /2000 over de organisatie van de activiteiten van gerechtelijke of buitengerechtelijke technische deskundigen.

De vergoedingen voor vertalers en tolken zijn geregeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, wet nr. 178 en in [Besluit 772 van 5 maart 2009](#) over de vaststelling van vergoedingen voor beëdigde tolken en vertalers.

In welke talen kan ik informatie verkrijgen over procedurekosten in Roemenië?

De wetten met betrekking tot kosten zijn **alleen beschikbaar in het Roemeens**.

Waar kan ik informatie vinden over bemiddeling/mediation?

Bemiddeling/mediation is geregeld in wet nr. 192/2006 op bemiddeling en de organisatie van het beroep van bemiddelaar/mediator. In deze wet is bepaald dat de mediator recht heeft op de betaling van een **vergoeding zoals overeengekomen met de partijen**, evenals op vergoeding van de onkosten die ontstaan in verband met de bemiddeling.

Waar kan ik aanvullende informatie vinden over procedurekosten?

Waar kan ik informatie vinden over de gemiddelde duur van de verschillende procedures?

Statistische informatie over de gemiddelde duur van procedures is te vinden in het jaarverslag over de Roemeense gerechtelijke activiteiten, dat in het Roemeens beschikbaar is op de openbare websites van de Hoge Raad van de Magistratuur (zie hoofdstuk 3.4 over [Kwaliteitsindicatoren van gerechtelijke activiteiten](#), blz. 155-162).

Belasting over de toegevoegde waarde

Er wordt geen BTW gerekend over gerechtskosten, noch over het zegelrecht of over de vergoedingen van advocaten die zijn opgenomen in de overeenkomst voor juridische vertegenwoordiging.

Voor de vertaling van documenten wordt het tarief met BTW vermeerderd indien dit wettelijk vereist is.

Rechtsbijstand

Toepasselijke inkomensgrens op civielrechtelijk gebied

Gemiddeld netto maandinkomen per gezinslid	Toekenningscriteria
Minder dan RON 500 (ca. EUR 125)	Het inkomen moet gedurende ten minste 2 maanden voordat de zaak aanhangig wordt gemaakt lager zijn dan de drempel, in welk geval de staat de kosten van de zaak volledig op zich neemt .
Minder dan RON 800 (ca. EUR 200)	Het inkomen moet gedurende ten minste 2 maanden voordat de zaak aanhangig wordt gemaakt lager zijn dan de drempel, in welk geval de staat 50% van de kosten op zich neemt .

Rechtsbijstand wordt ook verleend:

indien de vaste of totale geraamde proceskosten het grondwettelijke **recht** van de persoon in kwestie **op effectieve toegang tot justitie** zou kunnen beperken; of

indien het recht van de persoon in kwestie op toegang tot justitie aangetast zou kunnen worden door **verschillen in de kosten van levensonderhoud** tussen de lidstaat van verblijf en Roemenië.

ongeacht het inkomen van de persoon in kwestie, indien een speciale wet van toepassing is die ziet op het recht op rechtsbijstand of kosteloze rechtsbijstand als **beschermingsmaatregel voor de persoon in kwestie** (als de persoon in kwestie minderjarig is, gehandicapt is of zich in een andere speciale situatie bevindt).

Toepasselijke inkomensgrens voor aangeklaagden op strafrechtelijk gebied

Het **concept van de inkomensgrens is alleen van toepassing in civiele zaken**. De belangrijkste wettelijke bepalingen voor dit thema met betrekking tot strafzaken zijn te vinden in artikel 171 van het Wetboek van Strafvordering. Een **aangeklaagde** heeft recht op rechtsbijstand indien:

deze minderjarig is;

deze in een heropvoedingsinstelling of een medische opvoedingsinstelling zit;

deze al aangehouden is of zich in bewaring bevindt in verband met een andere strafzaak of andere strafzaken;

deze zich om medische redenen in bewaring bevindt of een verplichte medische behandeling ondergaat;

de instantie voor strafrechtelijk onderzoek of de rechter van mening is dat de aangeklaagde niet in staat is zijn of haar eigen verweer te voeren;

de wettelijke straf voor het vermeende misdrijf levenslange gevangenisstraf of een gevangenisstraf van ten minste 5 jaar is.

Toepasselijke inkomensgrens voor slachtoffers op strafrechtelijk gebied

Het **concept van de inkomensgrens is niet van toepassing** op slachtoffers op strafrechtelijk gebied. De desbetreffende wettelijke bepalingen zijn te vinden in artikel 173 van het Wetboek van Strafvordering.

Kosteloze rechtszaken

De volgende vorderingen zijn bij wet vrijgesteld van gerechtskosten:

alle vorderingen met betrekking tot (1) de bescherming en bevordering van de rechten van kinderen (zoals vastgelegd in wet nr. 272/2004 op de bescherming en bevordering van de rechten van kinderen), (2) voogdij, (3) bewindvoering/curatele, (4) steun die wordt verleend aan ernstig geesteszieke (wilsonbekwame) mensen;

vorderingen met betrekking tot wettelijke en contractuele onderhoudsverplichtingen en alle vorderingen met betrekking tot adoptie (bepaald in wet nr. 273/2004 op adoptie);

overige vorderingen zoals bepaald in de desbetreffende wetgeving.

Wanneer wordt de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de kosten van de in het gelijk gestelde partij?

In **civilrechtelijke zaken** gelden voor de regels met betrekking tot het verwijzen in de kosten of het toekennen van een schadevergoeding artikelen 274-276 van het **Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering**. In beginsel:

is de in het ongelijk gestelde partij gehouden (op verzoek) de kosten van het proces te betalen;

kan de rechter de gerechtskosten of overige door de in het gelijk gestelde partij betaalde kosten niet verlagen;

worden, indien een verweerder de vordering van de eiser tijdens de eerste zitting erkent, de proceskosten niet van hem of haar gevorderd, tenzij hij of zij door de gerechtsdeurwaarder officieel in gebreke is gesteld via de speciale procedure voorafgaand aan de uitspraak, die hierboven al eerder vermeld is.

In **strafzaken** gelden voor de regels met betrekking tot het verwijzen in de kosten of het toekennen van een schadevergoeding artikelen 189-193 van het **Wetboek van Strafvordering**. In beginsel:

worden kosten die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van procedurehandelingen, de administratie van bewijsmateriaal, het onderhouden van materiële bewijsmiddelen, de vergoedingen voor advocaten, evenals overige onkosten in verband met strafzaken gedekt door de bedragen die de staat verstrekt of door de partijen worden betaald;

dient de aangeklaagde indien hij of zij veroordeeld wordt de gerechtskosten die voor de staat ontstaan zijn te vergoeden, zulks met uitzondering van de kosten voor tolken die benoemd zijn door rechterlijke instanties en behoudens gevallen waar kosteloze rechtsbijstand is verleend.

In het geval van vrijspraak of ontslag van strafvervolgning of beëindiging van de strafzaak worden de gerechtskosten van de staat als volgt betaald:

In het geval van vrijspraak of ontslag van strafvervolging, door: (a) het slachtoffer voor zover de kosten door hem of haar zijn veroorzaakt; (b) de civiele partij van wie de civielrechtelijke vorderingen volledig zijn afgewezen, voor zover de kosten door deze partij zijn veroorzaakt; (c) de aangeklaagde indien deze, ondanks de vrijspraak of het ontslag van strafvervolging, toch verplicht is een schadevergoeding te betalen.

In het geval van beëindiging van de strafzaak, door (a) de aangeklaagde, indien de vervanging van strafrechtelijke verantwoordelijkheid gelast is of er een reden is om niet te straffen; (b) beide partijen ingeval van verzoening; (c) het slachtoffer, in het geval de aanklacht wordt ingetrokken of te laat is ingediend bij de rechter.

Indien de aangeklaagde in het geval van amnestie, verjaring of het intrekken van de aanklacht, evenals in het geval er een reden voor niet-bestrafing bestaat, eist dat het strafproces wordt voortgezet, moeten de gerechtskosten mogelijk betaald worden door het slachtoffer of de aangeklaagde, afhankelijk van andere relevante wetsbepalingen.

In alle overige gevallen betaalt de staat voor de eigen juridische kosten.

Vergoeding van deskundigen

Volgens artikel 274 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering moet de partij die in het ongelijk wordt gesteld de proceskosten betalen, waaronder begrepen de vergoeding voor deskundigen die betaald zijn door de partij die in het gelijk is gesteld. In beginsel wordt een verweerder die de vorderingen van de eiser tijdens de eerste zitting erkent niet in de proceskosten verwezen, tenzij hij of zij door de gerechtsdeurwaarder officieel in gebreke is gesteld via de speciale procedure voorafgaand aan de uitspraak, zoals hierboven al eerder vermeld is.

Bestanden

[Verslag van Roemenië over het onderzoek naar kostentransparantie](#) (544 Kb)

Laatste update: 24/06/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.